

Jens Thoft (SF):

Jeg vil starte med en enkelt bemærkning til hr. Per Stig Møller, for han må jo ikke tro, at det er første gang, SF er udråbt til at være agenter for Sovjetunionen. Jeg erindrer, at hans navnefælle hjemmевærnskonsulent Peter Møller fra Tønder allerede i 1961 gav mig den titel, så også her er der måske brug for en smule fornyelse eller modernisering.

Men lad mig vende mig til substansen. Beslutningen om at forny atomarsenalene er jo langt fremme, og det er helt afgørende for os, at Danmark ikke er med til at legitimere sådanne nye oprustningsskridt. Det internationale klima er, som enhver kan konstatere, bedre end på noget andet tidspunkt siden anden verdenskrig; fra Østblokken kommer der daglig positive bulletiner om fremskridt i en retning, som selv de koldeste krigere nødvendigvis må være enige med SF i er skridt i den rigtige retning.

I en situation, hvor Sovjetunionen har bebudet og i praksis også er gået i gang med at gennemføre en række ensidige skridt, burde NATO svare igen med samme mønt. Hvis situationen for ganske få år siden var stabil, så mangler tilhængerne at forklare os, hvorfor den pludselig er blevet så ustabil, at nye kortdistanceatomvåben bør introduceres. Er det ikke netop nu, at NATO skulle vise, om organisationen overhovedet kan bruges til nedrustning, hvad jeg ikke et sekund er i tvivl om at den ikke kan? Ville man ikke gøre organisationen mere troværdig ved at tage skridt i retning af nedrustning og ikke skridt i retning af introduktion af nye våben?

SF finder det bedrøveligt, at aftalerne om at skrotte en hel klasse af atomvåben, nemlig mellemdistancevåbnene med en rækkevidde over 500 km, nu skal følges op af udplacering af nye missiler med 499½ km's rækkevidde. Det minder utrolig meget om det, der skete i forbindelse med SALT I-aftalerne.

Resultatet af SALT I-aftalerne var jo bedrøveligt nok, idet rustningsfabrikanterne og det militærindustrielle kompleks først gik til politikerne og stillede krav om nye våben, som skulle introduceres, inden man gik i gang med nedrustningen for dermed at have højere lofter at forhandle ud fra.

Næste skridt var, at man i forbindelse med SALT I-aftalerne aftalte lofter, som i visse tilfælde lå højere end det, man allerede havde, og igen var rustningsfabrikanterne og det militær-

industrielle kompleks hos politikerne for at sige: Nu må vi have fyldt lofterne op! Da det var sket, gik man i gang med mirvning og marvning, altså at udstyre den enkelte raket med flere sprænghoveder, nogle af dem styrbare, og det, der skulle have været begyndelsen til nedrustning, blev lige præcis det stik modsatte.

I SF synes vi, at den fejl under ingen omstændigheder må gentages, og står det til os, er det eneste relevante svar på den positive sovjetiske imødekommenhed i de igangværende nedrustningsfora en tilsvarende imødekommenhed fra NATO.

Beklageligvis ser NATO-høgene den sovjetiske imødekommenhed som en særlig ondartet og snedig manøvre, som nu bør afbalanceres med nye våben.

Jeg vil gøre opmærksom på, at SF ikke er ene om at sige stop for de nye kortdistanceatomvåben. Socialistisk Internationales partilederkonference den 9.-10. marts 1989 fastslog helt entydigt:

»Vi har behov for komplementerende nedrustning, ikke kompenserende oprustning.«

I samme udtalelse siger Socialistisk Internationale klart nej til den såkaldte modernisering af kortdistanceatomvåbnene og kræver disse våben inddraget i de igangværende forhandlinger.

Da de socialdemokratiske repræsentanter i Socialistisk Internationale var til dette møde, var de altså så afklarede, at de ikke behøvede nye drøftelser i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg, men i mellemtiden er der naturligvis også indgået et forsvarsforlig, og tingene – også her i Folketinget – ser anderledes ud. Det beklager jeg.

Regeringen siger, at Danmark skal gøre sin indflydelse gældende i bl.a. NATO's atomplanlægningsgruppe, men virkeligheden er jo, at man i NATO er meget langt fremme med moderniseringsplanerne, og alle steder, hvor danske embedsmænd har siddet med ved bordet, har jeg haft det indtryk – for nu at citere min byfælle Jacob Haugaard – at man har sagt:

»Jadak, jadak og jadak.«

Ministeren har antydnet en ret kritisk holdning til disse nye våben i sin tale, men det er jo ikke dokumenteret i de NATO-kommunikater, som den danske regering har været med til at underskrive. Hvis den danske regerings holdning er reel, er det uforståeligt for mig, at man